

Ärendenummer
TRV 2018/46540

Dokumentdatum
2020-11-19

Förslag till förändring av allmän väg till enskild väg

Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Region Stockholm, föreslår till beslutande myndighet Trafikverket på central nivå att del av väg 825 som går genom totalförsvarsanläggningen ska förändras från allmän väg till enskild väg. Juridiskt innebär förslaget att statens vägrätt på vägområdet dras in, med stöd av 25§ Väglagen, vilket i sin tur innebär att statens drift- och underhållsansvar av vägen upphör när beslutet fått laga kraft och vägen är överlämnad till ny väghållare.

Väghållningsmyndighetens utredning är sammanfattad i bifogat utrednings-PM.

Utredningsarbetet har nu kommit till det steget att du som är berörd sakägare får möjlighet att yttra dig över förslaget.

Sista datum för att lämna in ett yttrande om förslaget är den 11 januari 2021.

Yttrandet/synpunkterna kan lämnas via e-post till lyonel.aguilar@trafikverket.se.

Yttrandet kan även lämnas skriftligt till:

Trafikverket
Region Stockholm
172 90 Sundbyberg

Ange ärendenummer enligt ovan i mailet/brevhuvudet i ert yttrande samt ert namn och adress.

Kontakt om ni har frågor: lyonel.aguilar@trafikverket.se

Efter inhämtning av synpunkter bland berörda sakägare, kommun och andra myndigheter överlämnar väghållningsmyndigheten Trafikverket Region Stockholm ärendet till beslutande myndighet Trafikverket på central nivå för prövning och beslut i frågan om att förändra den aktuella vägsträckan från allmän till enskild väg. Ett beslut om indragning av vägen från allmänt underhåll gäller när det vunnit laga kraft. Beslutet kan överklagas till regeringen.

Med vänlig hälsning,

Lyonel Aguilar

Bilagor:

– PM

Om GDPR, vänligen se nästa sida för information.

Ärendenummer
TRV 2018/46540

Dokumentdatum
2020-11-19

GDPR

För att kunna genomföra ärendet har Trafikverket inhämtat dina kontaktuppgifter och fastighetsbeteckning från Lantmäteriets fastighetsregister. De som kommer att använda dina uppgifter under ärendets handläggning är utredare och handläggare inom Trafikverket och vid behov även andra myndigheter (berörd kommun och Länsstyrelsen). Inkomna synpunkter, yttranden och personuppgifter i ärendet utgör allmän handling och bevaras enligt arkivlagen.

Du har rätt att begära registerutdrag, begära rättelse, begära radering, begära begränsning av behandlingen samt invända mot behandlingen. Det kan göras hos aktuell utredare Lyonel Aguilar (se kontaktuppgifter vid sidfoten). Begäran kan också göras till Trafikverkets kontaktcenter med angivande av föregående kontaktuppgifter. Personuppgiftsansvarig är Trafikverket, 781 89 Borlänge. Kontaktcenter: 0771-921 921. Dataskyddsombudet kan nås på samma adress. Du har också rätt att klaga till Datainspektionen som är tillsynsmyndighet för dataskyddsförordningen.

Kontakt är också möjlig via <http://trafikverket.se/gdpr>

Utredning om förändring från allmän väg till enskild väg: del av väg 825 i Ekerö kommun, Stockholms län

Trafikverket Region Stockholms förslag

Trafikverket Region Stockholm föreslår till beslutande myndighet Trafikverket på central nivå att del av väg 825 som går genom totalförsvarsanläggningen dras in från allmän väg till enskild väg och därmed upphör allmänt underhåll. Den aktuella vägsträckan kommer fortsatt i utredningen att kallas för vägen.

Bakgrund

Väghållningsmyndigheten har bland annat till uppgift att föreslå förändringar av ansvaret för väghållningen på de statliga vägarna. Detta kan till exempel vara om syftet med en viss väg har förändrats.

Lagstiftning

En allmän väg får enligt 25 § Väglagen dras in, vilket innebär att vägens underhåll förändras från allmänt till enskilt, om den efter tillkomsten av en ny väg eller av någon annat skäl inte behövs för det allmänna samt att åtgärden medför högst ringa olägenhet för bygden.

Vägen behövs inte för det allmänna.

Med "det allmänna" avses behovet av allmän statlig väg. Staten ska främst ansvara för vägar som har funktion som förbindelseled.

Indragning får medföra högst ringa olägenhet för bygden.

Med "bygden" menas ett bebyggt område i landsorten, som enligt tradition utgör en historisk, kulturell och geografisk enhet. Bygden är således inte synonymt med exempelvis en by eller med det närmaste området utmed en viss väg.

Syftet med allmänna statliga vägar

Det huvudsakliga syftet med allmänna statliga vägar är att förbinda olika målpunkter/orter med varandra. Förbindelsebehovet är det övergripande kriteriet och sådana vägar ska därför normalt vara allmänna, om inte vägnätet är tillräckligt tätt ändå. Trafiken längs en förbindelseled får inte heller vara alltför ringa. Utfartsvägar är normalt enskilda och kräver starkare skäl för att förändras eller vara allmänna.

Kort om varför ärendet initierades

Trafikverket har som uppgift att kontinuerligt se över vilka vägar som kan vara föremål för förändrat väghållaransvar, ur ett rationellt- och samhällsekonomiskt effektivt väghållarperspektiv.

Trafikverket inventerar fortlöpande vägar som troligen inte uppfyller kravet för det huvudsakliga syftet gällande allmänna statliga vägar. Exempelvis vägar som till sin karaktär är lågtrafikerade, av begränsad längd (under 400 m), som inte förbinder orter med varandra eller vägar som inte går till viktigare allmänna inrättningar,

Trafikverket ser även över de kommunala väghållningsområdena samt vilka som eventuellt kan bli nya egna väghållande kommuner.

Väg 825, mellan korsning väg 825/261, påpekades under en initial kartläggning av vilka vägar som troligen inte uppfyller kravet för det huvudsakliga syftet gällande allmänna statliga vägar i Stockholms län. Försvarmakten kontaktades i samband med detta för synpunkter mot bakgrund av samrådsavtalet som sedan 2012 finns mellan Försvarmakten och Trafikverket angående situationer där samråd behöver ske med Försvarmakten i samband med åtgärder och förändringar på det allmänna väg- och järnvägsnätet. De specifika förhållanden som bedöms skapa en sådan situation i det här fallet är att den aktuella vägsträckan:

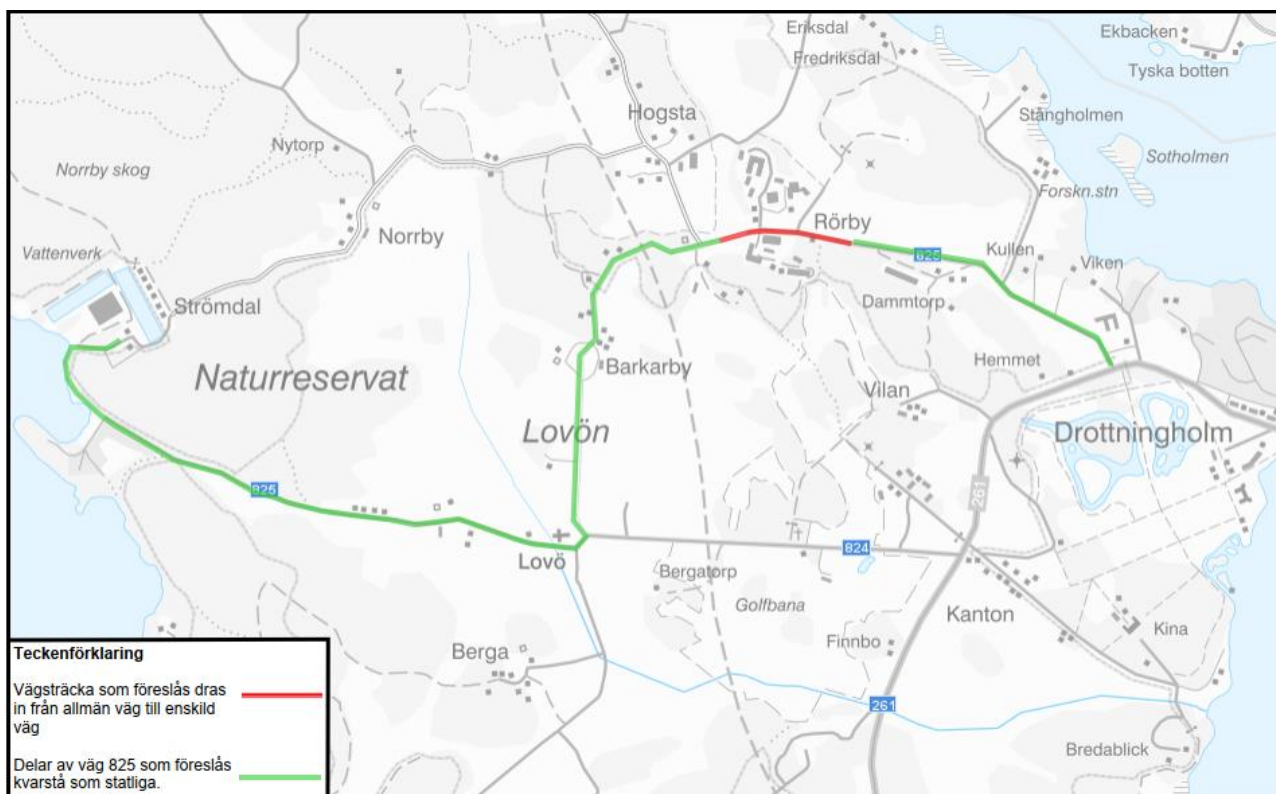
- Ligger i anslutning till mark som ägs eller arrenderas av Fortifikationsverket.
- Är delvis belagd inom område där riksintresse för totalförsvaret gäller.

I Försvarmaktens svar/yttrande till Trafikverket påtalade Försvarmakten behov av att vägen inom totalförsvarsanläggningen stängs av för allmän trafik. Detta med hänsyn till Försvarmaktens planerade utvidgning av skyddsobjektet kring totalförsvarsanläggningen på fastigheten Rörby 2:1. Försvarmakten yttrade emellertid att resten av väg 825 fram till totalförsvarsanläggningen (både östlig och västlig sida av anläggningen) bör fortsätta vara allmän väg. Med anledning av detta samråd bedömdes enbart vägen inom totalförsvarsanläggningen som lämplig för indragning från allmän väg till enskild väg.

Beskrivning och fakta om vägsträckan

Sträckning

Vägen är belägen på Lovön i Ekerö kommun inom totalförsvarsanläggningen som finns på vägen.

Karta över föreslagen indragning till enskild väg.

Funktion

Vägen har huvudsakligen funktion som utfartsväg för verksamheter och boenden i området. Med en utfartsväg avses en väg, ofta med en tydlig start- eller slutpunkt och som leder ut till ett övergripande vägnät. En utfartsväg används huvudsakligen av de som bor utmed vägen eller har del i vägen och som till övervägande del alstrar trafiken. Detta till skillnad från en genomfartsväg, som är en väg som huvudsakligen används av andra än de som bor utmed eller har del i vägen och som till övervägande del alstrar trafiken.

Längd

Vägen har en längd av ca 500 meter.

Bredd

Vägen är huvudsakligen 6 meter bred. En mindre del av vägens västra sträckning är 4 meter bred.

Slitlager

Vägens slitlager är bituminös (asfalterad).

Trafikverket

Region Stockholm
172 90 Sundbyberg
Besöksadress: Solna Strandväg 98, 171
54 Solna

Texttelefon: 010 - 123 99 97
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Lyonel Aguilar

Utredning
Direkt: 010-123 01 84
Mobil: 072-141 68 21
lyonel.aguilar@trafikverket.se

Trafikmängd

Två trafikmätningar har genomförts under maj 2019 med syfte att mer specifikt bedöma trafikmängden utmed just denna sträcka av väg 825. En trafikmätning har genomförts väster om totalförsvarsanläggningen och en trafikmätning öster om totalförsvarsanläggningen:

- Trafikmätningen väster om totalförsvarsanläggningen visar en trafikmängd på 790 fordon per dygn.
- Trafikmätningen öster om totalförsvarsanläggningen visar en trafikmängd på 1274 fordon per dygn.

Anslutningar

Tre enskilda vägar ansluter till vägen. Två av dessa enskilda vägar ligger inom totalförsvarsanläggningen.

Den tredje enskilda vägen (som är belägen inom fastigheterna: Rörby 1:1 och Rörby 2:1) kommer att i framtiden hamna inom Försvarsmaktens framtida utökade skyddsområde. Samtidigt kommer vägens utfart till väg 825 att hamna inom vägsträckan som föreslås för indragning. Försvarsmakten har emellertid kommunicerat till Trafikverket att denna enskilda väg utreds för att få en ny sträckning på norra änden av vägen, vilket kommer att resultera i att vägen får en annan utfart till det övriga vägnätet.

Väghållningsområde

Vägen ligger inte inom kommunalt väghållningsområde.

Relevanta detaljplaner/markreglering

Hela området berörs av områdesbestämmelser:

- Områdesbestämmelse för LOVÖN(RÖRBY 2:1 M FL).
- Hela området (hela Lovön) utgör naturreservat (Lovö naturreservat).

Synnerlig betydelse för det allmänna: totalförsvarets anläggningar

Det finns en totalförsvarsanläggning längs vägen. I Försvarsmaktens svar/yttrande till Trafikverket påtalade Försvarsmakten behov av att vägen inom totalförsvarsanläggningen stängs av för allmän trafik.

Försvarsmakten yttrade emellertid att resten av väg 825 fram till totalförsvarsanläggningen (både östlig och västlig sida av anläggningen) bör fortsätta vara allmän väg och därmed av synnerlig betydelse för det allmänna.

Skälig omväg

Enligt praxis brukar en skälig omväg definieras som ca 10km eller ca 10 minuters förlängd resväg. I det här fallet tvingas trafiken till en omledning av ca 2 km eller 4 minuters förlängd resväg.

Som det nämns tidigare i detta PM har Försvarsmakten påtalat ett behov av att stänga väg 825 genom totalförsvarsanläggningen efter en eventuell indragning från allmän väg till enskild väg. Med anledning av detta har en trafikutredning genomförts med syfte att sammanställa och analysera de konsekvenser som en eventuell avstängning av den aktuella vägsträckan kan medföra med avseende på framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet för trafikanter i området på kort sikt och mot 2040 perspektivet.

Trafikutredningen har föreslagit åtgärder för att den eventuella omledningsvägen, väg

824, ska klara av den ökade trafikmängden som en eventuell stängning av den aktuella vägsträckan kan innebära. Trafikutredningen bifogas inte detta PM men är allmän handling och kan begäras ut från Trafikverket.

Vid analysen av trafikmätningarna som genomfördes strax öster och väster om vägen (se rubrik: *trafikmängd*) har trafikutredningen konstaterat att trafiken till totalförsvarsanläggningen omfattar ungefär 500 fordonsrörelser per dygn. Dessa omfattas inte av den eventuella indragningen eftersom de även fortsättningsvis kan nyttja väg 825 som idag enligt samråd med Försvarmakten. Resterande ca 800 fordon per dygn är trafiken som tvingas till omledning och som därmed i första hand påverkas av den eventuella avstängningen.

Från 2030 när Förbifart Stockholm öppnas för trafik kommer enligt analysen den trafik som eventuellt omleds att fördela sig vid Kanton (korsning 824/261) i två olika relationer: antingen in mot Brommaplan och vidare mot Solna/centrala Stockholm eller mot någon av Förbifart Stockholms båda trafikplatser för att sedan åka mot norra eller södra delarna av Stockholm. En tidig bedömning är att cirka hälften av trafiken kommer att välja Förbifart Stockholm och för dem blir effekten av den eventuella avstängningen mindre påtaglig. För den andra hälften av trafiken kvarstår effekten av fördröjning på grund av längre resandesträcka som orsakas av omledningen.

Allmänna inrättningar

Längs med väg 825 finns en anläggning för totalförsvarets behov.

Vid slutet av väg 825 finns Sötvattenslaboratoriet, som tillhör Sveriges Lantbruksuniversitet vilket är en statlig myndighet. Sötvattenslaboratoriet kan även nås genom den parallella vägen väg 824 som sedan ansluter till del av väg 825 som föreslås kvarstå som statlig väg.

Väganordningar

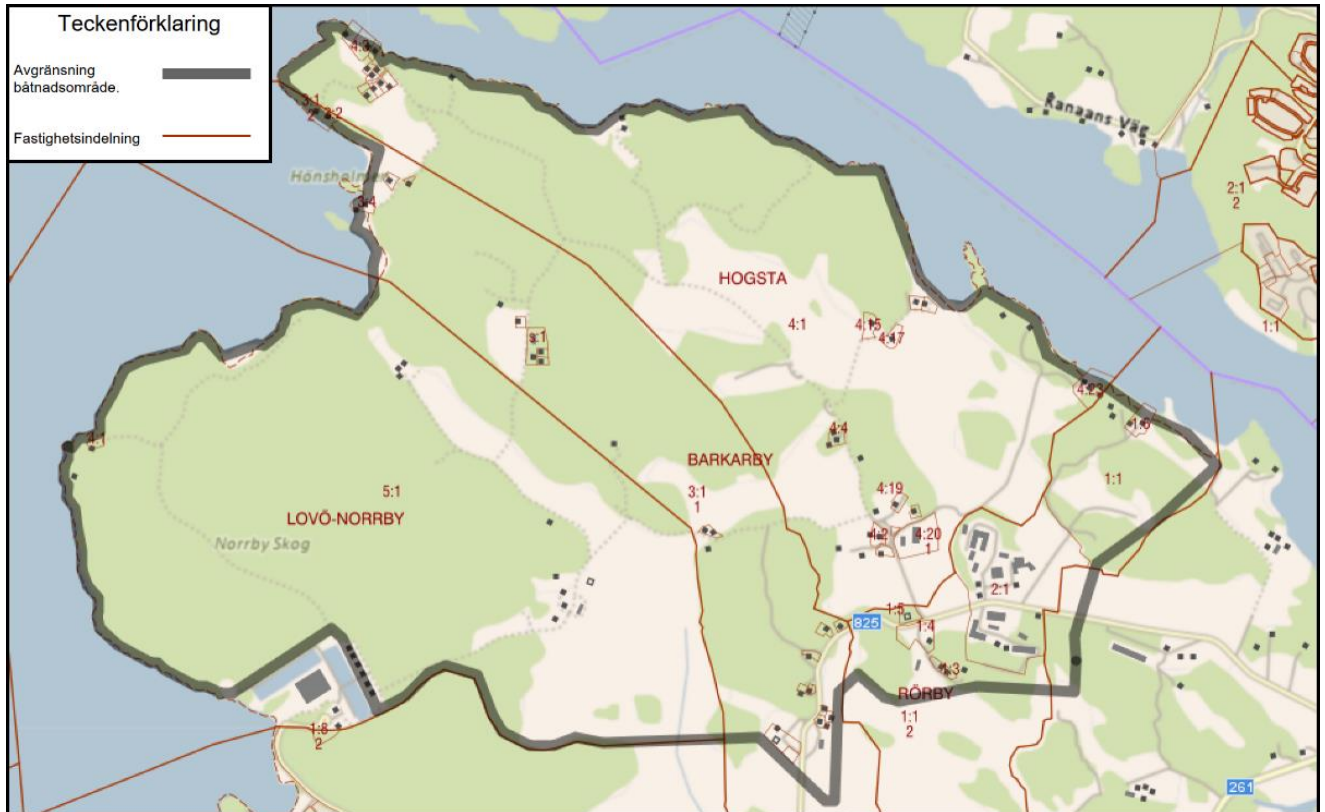
Det finns inga väganordningar längs med vägen.

Sakägare/vägintressenter

Vägen har ca 60 vägintressenter. Alla som färdas längs en väg är inte intressenter i lagstiftningens mening. Vägintressenter är framför allt de fastighetsägare som har ett självständigt och varaktigt behov av att nyttja vägen. En kommersiell inrättning som exempelvis ett företag, för vilken vägen är av stadigvarande betydelse, räknas som en intressent. De som däremot exempelvis besöker en fastighet, kommersiell inrättning, viktigare allmän inrättning m.m. räknas inte som vägintressenter. Inte heller räknas fastighetsägare till fritidsbostäder som vägintressenter.

Alla som är berörda, även om de inte är vägintressenter, har möjlighet att yttra sig i ärendet. För att bedöma antalet vägintressenter och berörda skapas ett båtudsområde (se bilagd karta). Ett båtudsområde är med andra ord området som bedöms innefatta de fastigheterna som berörs av förändringen. Båtudsområdet har i det här fallet avgränsats till de fastigheter som har ett längre avstånd till korsning väg 825/261 via väg 824 än via den aktuella vägen.

Antal berörda fastigheter i det här fallet är ca 50 st. Antal fastigheter vars fastighetsägare räknas som vägintressenter enligt ovan är ca 30st. Antal vägintressenter räknas med en schablon som är 2 vägintressenter per fastighet. Därmed har antalet vägintressenter i det här fallet bedömts till ca 60.

Karta över båtadsområde

Motivering till förslag om indragning

Antal väginressenter

Vägen har ca 60 väginressenter. Det krävs normalt ca 200 väginressenter för att mängden väginressenter ska motivera allmän väg.

Funktion

Vägen är huvudsakligen en utfartsväg och därmed inte en förbindelseled.

Tillräckligt tätt statligt vägnät

Det statliga vägnätet i området bedöms vara tillräckligt tätt då denna väg går parallellt till statlig väg 824 med som mest ca 1,2km avstånd från varandra.

Försvarsbehovet

Försvarsmakten har påtalat ett behov av att vägen inom totalförsvarsanläggningen stängs av för allmän trafik. Trafikverket har ursprungligen haft som avsikt att utreda en förändring av väg 825 mellan korsning väg 825/261 och Lovö kyrka, detta på grund av att vägsträckan går parallellt med väg 824. Ärendet har emellertid avgränsats till förändring av enbart vägsträckan inom totalförsvarsanläggningen; detta med hänsyn till samråd med Försvarsmakten och det påtalade behovet av att ha allmän väg till denna viktigare allmänna inrättning.

Vägen behövs nu inte längre för det allmänna

Vägens behov har förändrats då Försvarsmakten nu har en planerad utvidgning av skyddsobjektet kring totalförsvarsanläggningen (en viktigare allmän inrättning) på fastigheten Rörby 2:1. Förändringen innebär att vägen som går igenom totalförsvarsanläggningen nu behövs som en intern väg för totalförsvarsanläggningen, där allmän trafik inte längre blir lämplig att färdas med hänsyn till utvidgningen av skyddsobjektet.

Åtgärden medför endast ringa olägenhet för bygden

Förändringen bedöms medföra endast ringa olägenhet för bygden av huvudsakligen följande anledningar:

- Vägen är en utfartsväg.
- Omvägen som skapas av att vägen stängs är skälig enligt praxis.
- Det finns ett tillräckligt tätt statligt vägnät i området även vägen dras in.
- Vägen är av relativt mycket kort sträckning samt innehåller inga byggnadsverk. Detta gör att det inte finns något som indikerar att den framtida underhållsbördan för den framtida väghållaren väsentligt riskerar att överstiga vad som är normalt vid enskild väghållning för jämförbara vägar i regionen.

Bygden bedöms i det här fallet vara området som i ärendet definieras som båtudsområdet. Detta på grund av att det är boenden och verksamheter inom detta område som påverkas av förändringen.

Den fortsatta handläggningen

Utredningen är sammanfattad i detta PM som skickas på remiss till berörda sakägare, Ekerö kommun, andra myndigheter som är berörda samt övriga som kan bidra med upplysningar.

Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Region Stockholm, sammanställer de inkomna synpunkterna i ett granskningsutlåtande. Därefter ska Länsstyrelsen i Stockholms län yttra sig över förslaget med stöd av samtliga handlingar i ärendet.

Väghållningsmyndigheten Trafikverket Region Stockholm överlämnar därefter ärendet till Trafikverket på central nivå som fattar beslut om huruvida vägen förblir en statlig väg eller om den överlämnas till enskild väghållarskap.

Efter ett eventuellt indragningsbeslut med laga kraft

Vid ett eventuellt indragningsbeslut kommer väghållningsmyndigheten, Trafikverket Region Stockholm, att söka och bekosta en anläggningsförrättning av Lantmäteriet, för att ordna den framtida väghållningen. Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Region Stockholm, kommer också i samråd med den nya väghållaren att besikta vägen och utföra den upprustning av eventuellt eftersatt underhåll som behövs och en eventuell anpassning till en standard för enskild väg. Därefter överlämnas vägen till den nya väghållaren.

Den nya väghållaren kommer att få skälig tid på sig att ordna väghållningen vilket sker efter det att anläggningsförrättningen fått laga kraft. Trafikverket sköter väghållningen tills det finns en ny väghållare, om detta sker inom rimlig tid. Tidpunkten för överlämnande till ny väghållare ligger normalt tre månader framåt i tiden från det att de berörda meddelats om detta.

I beslutet vid indragning ingår alla eventuella väganordningar, som i dag är statliga, som t.ex. belysning, räckan skyltar m.m.) och tillfaller därmed den nya väghållaren.